

Patruljen i samfunnet 2018

Aktivitetspakke «Ansvar»

Innhold

Innhold.....	1
Møteforslag til beverkoloni og flokk	2
Møteforslag til tropp	7
Møteforslag til førerpatrulje	13
Møteforslag til roverlag.....	18
Leker	24
Seremonier	28
Prosjektforslag.....	30
Tematur «Rollene i samfunnet»	33

Møteforslag til beverkoloni og flokk

Åpning (10 min)

Forberedelser

Fagstoff: Bakgrunnsstoff om tenkedagen i Speiderbasen.

<https://speiding.no/speiderprogram/speiderbasen/tenkedagen>

Møteopplegget dekker kravene for å ta det internasjonale Tenkedagsmerket til WAGGGS.

Fremgangsmåte

Gjennomfør en vanlig åpningsseremoni med ord for dagen og introduksjon av møtets tema.

Fortell om Tenkedagen og at det er noe som feires blant speidere over hele verden. Les gjerne et utdrag fra tenkedagshilsen fra speidersjefene:

Torsdag 22. februar er det tenkedagsfeiring for alle speidere verden over. På tenkedagen skal vi tenke på hverandre, både på speidere og på andre mennesker rundt oss.

Årets tema er «påvirkning» Hva vil det egentlig si? Hvordan kan vi i speideren bidra positivt til temaet påvirkning?

Vi har sterkere påvirkningskraft enn vi ofte er klar over selv. Et enkelt smil kan gi et annet menneske en bedre dag. En invitasjon til å bli med på en tur kan gjøre at en som føler seg utenfor får bli med i fellesskapet. En god og enkel handling kan ha stor innvirkning på andres hverdag. Og handlingene våre sier ofte mer enn ord.

Ringvirkninger (20 min)

Hvorfor

Forstå hvordan enkle handlinger kan påvirke andre menneskers liv.

Bidrar til følgende program mål:

V-8 Utvikle forståelse for fellesskapets verdi, og vis vilje til å bidra i fellesskapet.

K-3 Utvikle din evne til observasjon og iakttagelse.

Forberedelse

Dere trenger en stor flat balje (ikke glass) som skal fylles med vann, pluss fire forskjellige ting som hver har én av følgende egenskaper: liten, stor, lett og tung. Hver speider skal finne seg en stein, og dere trenger også en tusj til å skrive på steinen.

Hvis gruppa er stor, bør den deles inn i mindre grupper.

Fremgangsmåte

- Slipp én og én ting ned i baljen. Gruppa ser på og diskuterer hva som skjer med vannet når de forskjellige tingene treffer det. Hver av tingene vil gi ulike virkninger på vannet.
- Send speiderne ut for å finne en stein hver og ta med tilbake. Når alle har funnet en stein, spør du dem hva de tror den symboliserer. Led dem fram til tanken om at steinen symboliserer hver enkelt av dem, og hvordan de oppfører seg mot andre. Be dem om å skrive navnet sitt på steinen.

- Spør gruppa hva de tror baljen med vann symboliserer. Hjelp dem med å forstå at den kan stå for speidergruppa, klasserommet, lekeplassen, idrettslaget, familien, lokalsamfunnet eller alle andre steder der de oppholder seg sammen med andre. Diskuter hvordan handlingene våre kan påvirke andre.
- Be en av speiderne om å slippe sin stein forsiktig ned i vannet for å vise hvordan en person kan påvirke en annen. Du kan si: «På samme måte som denne steinen skaper ringvirkninger når den treffer vannet, kan handlingene deres også påvirke. Når dere sier god morgen til noen, kan dette skape ringer, eller bølger, av godhet som sprer seg videre til mange andre denne dagen. Personen du ønsket god morgen, kan smile og si god morgen til en annen, og slik kan det fortsette.» Snakk om hvordan snillhet og omtanke sprer seg.
- Be hver enkelt i gruppa om å slippe steinen sin ned i vannet, mens de kommer med et eksempel på hvordan de viser omtanke. (F.eks. viser at de er gode venner)

Denne aktiviteten viser at det blir skapt små eller store ringer i vannet når vi slipper noe ned i det – på samme måte som vi kan gjøre små eller store gode gjerninger for andre. Slike gjerninger vil også skape ringvirkninger i andres liv. De kan ha positiv virkning ved at personen får en bedre dag, eller påvirke hvordan han eller hun behandler andre.

Del gjerne gruppa inn i familier/kull som kan idémyldre om hva de kan gjøre som speidergruppe for at steinene deres skal skape større ringvirkninger i lokalsamfunnet!

Kusafiri (20 min)

Hvorfor

Lære et nytt språk og å sette pris på mangfold.

Bidrar til følgende program mål:

S-13 Bli kjent med ulike kulturer og samfunnsgrupper, og mennesker som tilhører disse.

K-2 Utvikle hukommelsen din.

K-1 Utvikle dine sanser, motorikk og koordinasjonsevne

Forberedelse

Lag en plakat (bruk et stort ark) til hver gruppe, og skriv ned følgende ord fra swahili:

Tuungane (la oss stå sammen)

Tucheze (la oss danse)

Tufurahi (la oss være glade)

Tusherehekehe (la oss feire)

Fremgangsmåte

Kusafiri er WAGGGS' speidersenter i Afrika. Kusafiri har ikke et fast sted, men flyttes mellom forskjellige land i Afrika. Det blir dermed et slags "reisende speidersenter". Ordet *kusafiri* kommer fra språket swahili, og betyr «å reise». Nå skal vi ha det gøy med swahili!

Steg 1

Be gruppa om å spre seg og velge én frivillig som skal være «Kusafiri» og lese opp de swahiliske ordene.

Viktig for lederne: Det er ikke viktig å kjenne den nøyaktige uttalen av ordene!

Denne aktiviteten handler om å sette pris på mangfold!

Bli enige om en bevegelse som passer for hvert ord. Når gruppa er klar, begynner Kusafiri å rope ut hvert ord, ett og ett. For hvert ord som Kusafiri roper opp, skal resten av gruppa gjøre den riktige bevegelsen. Hver gang noen gjør en feil, må de gå ut av gruppa. Den siste som står igjen, og dermed har klart å følge alle Kusafiris kommandoer, vinner!

For yngre speidere: Dere kan begynne med to eller tre ord først, og deretter legge til resten.

Steg 2

Har dere medlemmer i gruppa som har et annet morsmål enn de andre? Spør om de vil lære dere ordene fra swahili på deres språk. Legg til disse ordene blant Kusafiris kommandoer, og si at gruppa må huske hvilke bevegelser som tilhører hvilket ord.

Diskuter med gruppa:

- Hvor enkelt eller vanskelig var det å lære ordene?
- Hvor enkelt var det å huske bevegelsene?

Forklar at forskjellige språk når det samme formålet (kommunikasjon) på ulike måter. Denne aktiviteten viser dette gjennom at det å rope «tuungane» på forskjellige språk, gir det samme resultatet.

Spør gruppa om de synes det var gøy å lære de nye ordene. Vet noen hva *mangfold* betyr?

Del bilder fra Kusafiri-leken med WAGGGS og Kusafiri i sosiale medier.

@waggs_world | @kusafiriwc

#waggs | #tenkedagen | #speiding | #ThisIsImpact | #WTD2018

Mer informasjon om det reisende speidersenteret her: www.waggs.org/kusafiri

Fang karbondioksidet! (15 min)

Hvorfor

Forstå hvorfor trær er så viktige for en bærekraftig utvikling.

Bidrar til følgende program mål:

S-7 Bli kjent med hvordan mennesket påvirker naturen, og gjør noe for å begrense skadelig påvirkning.

K-1 Utvikle dine sanser, motorikk og koordinasjonsevne.

Forberedelse

Fagstoff: Les mer om WWF Verdens naturfond på <http://www.wwf.no>

Dere trenger et tau eller et kritt. Lag en sirkel med tauet eller krittet. Den må være stor nok til at speiderne kan bevege seg rundt i den. Be alle om å sette seg inni den.

Fremgangsmåte

Spør speiderne:

- Hva bruker de fleste biler for å skape kraften de trenger for å komme seg fra A til B? (Bensin/diesel)
- Hva er det som slippes ut når disse bilene kjører? (Karbondioksid)

Forklar:

Bensin og diesel lages av karbonet som er fanget i olje. Mennesker over hele verden bruker fossile brennstoffer ikke bare i biler og fly, men også til oppvarming hjemme, i fabrikker, på skoler og til å lage f.eks.

plast. Karbonet i oljen blir til karbondioksid, CO₂. Det slipper ut i atmosfæren, som er luftlaget rundt Jorda. Trærne absorberer karbondioksid, men de klarer ikke å gjøre jobben raskt nok når vi hugger ned eller brenner store skogområder. Dermed blir det mer karbondioksid i atmosfæren. Det fanger opp varmen fra sola og bidrar til å endre klimaet på Jorda.

Fortell speiderne at sirkelen symboliserer atmosfæren, og at de er CO₂-molekyler. Velg én av speiderne som skal være et tre og prøve å fange CO₂-molekylene mens de beveger seg rundt i atmosfæren. Når et molekyl er fanget, blir det en del av skogen og skal prøve å fange andre CO₂-molekyler. Fortsett leken til de fleste – men ikke alle – molekylene er fanget (trærne kan ikke fange opp alt karbondioksidet fra atmosfæren).

Spør speiderne:

- Synes speiderne det er enklere å fange CO₂-molekylene når det er flere trær?
- Hvilken virkning tror de avskoging har på mengden karbondioksid i atmosfæren?

Diskuter hvilke positive handlinger og endringer de mener de kan gjøre for å redusere mengden karbondioksid som slippes ut i atmosfæren. Tenk på:

- Hvordan reiser dere? (Kollektivt, bil, fly, tog o.l.)
- Lar dere vannet stå å renne når dere pusser tennene, eller såper dere inn i dusjen?
- Ønsker dere alltid dere noe nytt, selv om det gamle virker? (Mobil, klær, pc, sko m.m.)
- Tar dere ofte ny plastpose i stedet for å ha med ryggsekk eller handlenett i butikken?

Trekløverbladene (20 min++)

Hvorfor

Vise andre hva dere gjør og hvordan det påvirker samfunnet.

Bidrar til følgende program mål:

K-13 Utvikle din fantasi og evne til improvisasjon.

V-1 Utvikle dine samarbeidsevner.

Forberedelse

Dere trenger en plakat eller et stort ark i A2/A1-størrelse, fargeblyanter/fargetusjer.

Fremgangsmåte

Dette er den siste aktiviteten dere må gjennomføre for å få tenkedagsmerket 2018.

Lag et bilde i speidergruppa som på en kreativ og synlig måte viser at speiderne har en positiv påvirkning på samfunnet.

Bildet skal inneholde:

- Visuell framstilling av hvilke endringer speidingen bidrar til i lokalsamfunnet.
- Dere kan framheve et spesielt element som dere legger vekt på. For eksempel å være miljøvennlig.
- WAGGGS-logoen
- Navnet på flokken eller kolonien (ev. kullet/familien)

Hvorfor et bilde?

Påvirkning må være noe som er varig og står igjen for ettertiden. Bildet henges derfor opp i speiderlokalet for å vise hvilke positive endringer speiding har på lokalsamfunnet.

Tilleggsoppgave

På tenkedagen ønsker vi på en kreativ og synlig måte å vise at speiderne har en positiv påvirkning på samfunnet. Vi ønsker derfor at dere tar et bilde av enheten hvor dere viser fram en positiv endring dere har gjort i lokalsamfunnet eller speidergruppa.

Del bildet og teksten deres på sosiale medier med emneknaggene:

#waggs | #tenkedagen | #speiding | #ThisIsImpact | #WTD2018

Avslutning (5 min)

Oppsummer hva dere har gjort på møtet og gjennomfør en vanlig avslutningsseremoni.

Møteforslag til tropp

Åpning (10 min)

Forberedelser

Fagstoff: Bakgrunnsstoff om tenkedagen i Speiderbasen.

<https://speiding.no/speiderprogram/speiderbasen/tenkedagen>

Møteopplegget dekker kravene for å ta det internasjonale Tenkedagsmerket til WAGGGS.

Fremgangsmåte

Gjennomfør en vanlig åpningsseremoni med ord for dagen og introduksjon av møtets tema. Fortell om Tenkedagen og at den feires blant speidere over hele verden. Les tenkedagshilsenen:

Vi kan påvirke hverandres hverdag!

Torsdag 22. februar er det tenkedagsfeiring for alle speidere verden over. På tenkedagen skal vi tenke på hverandre, både på speidere og på andre mennesker rundt oss.

Årets tema er «Impact» – altså påvirkning. Hva vil det egentlig si? Hvordan kan vi i speideren bidra positivt til temaet påvirkning?

Vi kan alle påvirke omgivelsene med handlingene våre – vi kan gjøre andres liv bedre, og gjøre samfunnet vi lever i bedre. Alene kan det hver enkelt av oss gjør som oftest bare påvirke dem vi omgås, men som speidere er vi del av noe større. Sammen kan vi derfor gjøre en større forskjell.

Vi har sterkere påvirkningskraft enn vi ofte er klar over selv. Et enkelt smil kan gi et annet menneske en bedre dag. En invitasjon til å bli med på en tur kan gjøre at en som føler seg utenfor får bli med i fellesskapet. En god og enkel handling kan ha stor innvirkning på andres hverdag. Og handlingene våre sier ofte mer enn ord.

Når vi speidere samarbeider på tvers av forbund og land, kan vi bidra til en bedre verden. På verdenstenkedagen kan vi tenke på speidere og medmennesker i andre land, og hjelpe dem som ikke har det like godt som oss selv. Tenkedagsfeiringen er derfor også i mange land en innsamlingsaksjon – ved å samle inn penger kan vi påvirke hverdagen til mennesker i helt andre deler av verden. I år går pengene fra innsamlingen blant annet til prosjektet «Stop the violence», som arbeider for å få slutt på vold mot jenter og kvinner, og ledertrening til unge kvinner og jenter.

Det er WAGGGS, World Association of Girl Guides and Girl Scouts, som står bak det årlige temaet på verdenstenkedagene. WAGGGS har utviklet en aktivitetspakke med mange gode aktiviteter knyttet til temaet påvirkning. Aktivitetspakken kan du laste ned på <https://speiding.no/arrangementer/tenkedagen-2018>.

På årets tenkedag vil vi utfordre dere alle til å utgjøre en forskjell, og til å gjøre noe for andre mennesker. Vi håper dere tar utfordringen!

Ha en fin tenkedag!

Speiderhilsen

Gunvor Meling, Landssjef

May Britt Roald, Speidersjef

Påvirk verdier (30 min)

Hvorfor

Forstå egne verdier, og hvordan de henger sammen med bevegelsen

Bidrar til følgende program mål

V-4 Utvikle dine kommunikasjonsevner.

L-1 Utvikle forståelse for speidingens verdigrunnlag og viktige særtrekk ved egen organisasjon.

L-2 Bli bevisst på, og utfordre, egne verdier og holdninger, og bli kjent med hva andre står for.

Forberedelser og utstyr

Finn 19 forskjellige gjenstander som kan resirkuleres. (For eksempel aviser, plastflasker, hermetikkbokser og lignende). Dere trenger også to bæreposer og to øyebind.

På hver gjenstand skriver dere følgende ord: velstand, lykke, suksess, spiritualitet, borgerskap, vennskap, berømmelse, autenticitet, makt, innflytelse, integritet, rettferdighet, glede, kjærlighet, anerkjennelse, familie, sannhet, visdom og status.

Fremgangsmåte

Troppen deles inn i to lag, som stilles opp på to linjer mot hverandre med tre meter mellom. Hvert lag skal peke ut en person som er samleren og skal ha bind for øynene og en bærepose. I området mellom linjene legger dommeren ut de resirkulerbare gjenstandene som samlerne fra hvert lag skal hente mens resten av laget veileder. Målet er å få samleren fra sitt lag til å plukke flest gjenstander i posen sin, og villede samleren på det andre laget ved å rope feil beskjeder.

Gjenstandene representerer verdier i samfunnet.

- Hvilke verdier er de viktigste? Hvorfor?
- Hvilke verdier trenger man i "posen sin" (livet)? Også andre verdier enn de 19?
- Hvordan passer dette med speiderlov og speiderløfte, og med egne liv?

Diskuter i felleskap.

Kreativitet skaper påvirkning (15 min)

Hvorfor

Bruke fantasien til å formidle et budskap.

Bidrar til følgende program mål

V-4 Utvikle dine kommunikasjonsevner.

K-15 Få erfaring med å spille teater, mime, dramatisere eller lignende.

Forberedelse

Dere trenger papir og skrivesaker.

Fremgangsmåte

Målet med aktiviteten er å vise deltakerne hvordan de kan bruke kreativiteten sin til å skape bevissthet rundt et tema.

Del troppen inn i små grupper, og be dem om å velge ett av følgende land: India, England, Mexico, Sveits eller Madagaskar. De får 30 sekunder på å skrive ned alt de forbinder med dette landet.

Deretter ber du gruppene om å velge ut ett ord. Hver gruppe skal lage et kort skuespill eller en menneskeskulptur som representerer ordet. (Eksempel: hvis gruppa har valgt lemur, som er et kjent dyr på Madagaskar, skal de bruke seg selv til å forestille lemurer.) De andre deltakerne skal nå gjette hvilket land de har valgt, og hva de forestiller. Når en gruppe er ferdig, bytter dere til neste.

Denne aktiviteten viser en kreativ måte å skape bevissthet rundt et spesielt tema på. Dere kan derfor tenke over om det er noe spesielt dere ønsker å vise fram, og for eksempel ta bilde eller lage en video av det dere gjør og dele det for å få oppmerksomhet rundt saken.

Mer informasjon her: <http://bit.ly/NuestraCabanaMexico>

Fang karbondioksidet! (15 min)

Hvorfor

Forstå hvorfor trær er så viktige for en bærekraftig utvikling.

Bidrar til følgende program mål

S-7 Bli kjent med hvordan mennesket påvirker naturen, og gjør noe for å begrense skadelig påvirkning.

K-1 Utvikle dine sanser, motorikk og koordinasjonsevne.

Forberedelse

Fagstoff: Les mer om WWF Verdens naturfond på <http://www.wwf.no>

Dere trenger et tau eller et kritt. Lag en sirkel med tauet eller krittet. Den må være stor nok til at alle speiderne kan bevege seg rundt i den. Be alle om å sette seg i sirkelen.

Fremgangsmåte

Spør troppen:

- Hva bruker de fleste biler for å skape kraften de trenger for å komme seg fra A til B? (Bensin/diesel)
- Hva er det som slippes ut når disse bilene kjører? (Karbondioksid)

Forklar

Bensin og diesel lages av karbonet som er fanget i olje. Mennesker over hele verden bruker fossile brennstoffer ikke bare i biler og fly, men også til oppvarming hjemme, i fabrikker, på skoler og til å lage f.eks. plast. Karbonet i oljen blir til karbondioksid, CO₂. Det slippes ut i atmosfæren, som er luftlaget rundt Jorda. Trærne absorberer karbondioksid, men de klarer ikke å gjøre jobben raskt nok når vi hugger ned eller brenner store skogområder. Dermed blir det mer karbondioksid i atmosfæren. Det fanger opp varmen fra sola og bidrar til å endre klimaet på Jorda.

Fortell speiderne at sirkelen symboliserer atmosfæren, og at de er CO₂-molekyler. Velg én av speiderne som skal være et tre og prøve å fange CO₂-molekylene mens de beveger seg rundt i atmosfæren. Når et molekyl er fanget, blir det en del av skogen og skal prøve å fange andre CO₂-molekyler. Fortsett leken til de fleste – men ikke alle – molekylene er fanget (trærne kan ikke fange opp alt karbondioksidet fra atmosfæren).

Spør troppen:

- Synes speiderne det er enklere å fange CO₂-molekylene når det er flere trær?
- Hvilken virkning tror de avskoging har på mengden karbondioksid i atmosfæren?

Diskuter hvilke positive handlinger og endringer de mener de kan gjøre for å redusere mengden karbondioksid som slippes ut i atmosfæren. Tenk på:

- Hvordan reiser dere? (Kollektivt, bil, fly, tog o.l.)
- Lar dere vannet stå å renne når dere pusser tennene, eller såper dere inn i dusjen?
- Ønsker dere alltid dere noe nytt, selv om det gamle virker? (Mobil, klær, pc, sko m.m)
- Tar dere ofte ny plastpose i stedet for å ha med ryggsekk eller handlenett i butikken?

Medborgerskap skaper påvirkning (20 min) (alternativ eller i tillegg)

Hvorfor

Utforske hvilken påvirkningskraft menneskene har på miljøet. Skape oppmerksomhet om hvordan vi påvirker miljøet, men også om hvordan vi kan ta ansvar for å gjøre effekten mindre

Bidrar til følgende programål:

V-8 Utvikle forståelse for fellesskapets verdi, og vis vilje til å bidra i fellesskapet.

S-7 Bli kjent med hvordan mennesket påvirker naturen, og gjør noe for å begrense skadelig påvirkning.

S-8 Bli bevisst behovet for å redusere forbruket, og bidra til dette gjennom blant annet gjenbruk og kilde-sortering.

Forberedelser

Aktiviteten er en quiz, og dere trenger noe å skrive med og noe å skrive på.

Fremgangsmåte

Test kunnskapene deres om globale miljøutfordringer og gjennomfør Our Chalets quiz. Del troppen inn i to eller flere mindre lag, og sammenlign kunnskapen deres om miljøet. Laget som har flest riktige svar, vinner.

1. En dataskjerm som blir stående på over natten bruker ...
 - a. Like mye energi som det å skrive ut 800 A4-sider
 - b. Bare litt energi for å holde den varm til neste dag
 - c. Ikke mye energi i det hele tatt
2. Hva er den enkleste måten å spare vann på når du vasker klær?
 - a. Tørke klærne på et stativ i stedet for i en tørketrommel
 - b. Fylle opp vaskemaskinen så mye som mulig
 - c. Bruke en energieffektiv maskin
 - d. Gjenbruke vannet fra vaskemaskinen

3. Hvilket av disse produktene kreves det mest vann for å produsere?
 - a. En bomulls-T-skjorte
 - b. En hamburger
 - c. En mikrochip
 - d. En kopp kaffe
4. Du kan spare vann på badet ved å ...
 - a. Bruke kortere tid i dusjen
 - b. Stenge kranen mens du pusser tennene
 - c. Spyle ned i do med den lille knappen
 - d. Gjøre alle tingene ovenfor
5. Omtrent hvor mange sider skriver en gjennomsnittlig kontormedarbeider ut per år?
 - a. 10 000 sider
 - b. 7 500 sider
 - c. 5 000 sider
 - d. 2 000 sider
6. Hvor mye mindre strøm bruker du hvis du skruer ned termostaten med 1 °C?
 - a. 1 %
 - b. 7 %
 - c. 10 %
 - d. 50 %
7. Hvor stor prosentdel av energiforbruket til en LED-lyspære brukes til å skape synlig lys?
 - a. 80 % – bare 20 % av varmen går tapt
 - b. 0 % – LED-pærer er ikke veldig effektive
 - c. 40 %
 - d. 100 %
8. Hva kan alle Our Chalets gjester og du selv gjøre hjemme for å spare strøm?
 - a. Slå av lyset når du går ut av et rom.
 - b. Holde vinduer og dører lukket.
 - c. Ta telefonladeren ut av stikkontakten når telefonen er fulladet.
 - d. Alle tre tingene.

Diskuter med gruppa

Bli enige om et av spørsmålene, enten sammen eller hver for dere. Visste dere at det var slik? Hva kan dere gjøre for å bruke denne kunnskapen til å ta ansvar og påvirke samfunnet? Menneskene har stor påvirkning på miljøet. Hva gjør dere som tropp for å være mer miljøvennlige?

Tilleggsoppgave

Hvis dere vil gjøre mer ut av miljøtemaet, se aktiviteten på side 29 i WAGGGS' aktivitetshefte for tenkedagen.

Del hva dere gjør for å spare strøm, med WAGGGS og Our Chalet i sosiale medier! Bruk emneknaggene
#waggs | #tenkedagen | #speiding | #ThisIsImpact | #WTD2018

Fasit:

1a, 2c, 3b, 4d, 5a, 6b, 7a, 8d.

Trekløverbladene (20 min++)

Hvorfor

Vise andre hva dere gjør og hvordan det påvirker samfunnet.

Bidrar til følgende program mål:

K-13 Utvikle din fantasi og evne til improvisasjon.

V-1 Utvikle dine samarbeidsevner.

Fremgangsmåte

Dette er den siste aktiviteten dere må gjennomføre for å få tenkedagsmerket 2018.

På tenkedagen i år ønsker vi på en kreativ og synlig måte å vise at speidere kan påvirke samfunnet positivt. Vi ønsker derfor at dere tar et bilde av gruppa der dere viser fram en positiv endring dere har gjort i lokalsamfunnet eller nabolaget. Vi vil gjerne se hva dere har funnet på!

Del bildet og teksten deres på sosiale medier med emneknaggene:

#waggs | #tenkedagen | #speiding | #ThisIsImpact | #WTD2018

Søk opp emneknaggene og sjekk ut hva andre speidere og speidergrupper har gjort.

Tilleggsoppgave

En ekstra oppgave er å lage et veggmaleri. Dette er en kreativ og synlig måte å vise lokalsamfunnet at speiderne har en positiv påvirkning på samfunnet. Finn et sted i nærområdet og lag et veggmaleri. Dette kan for eksempel være en fotgjengerundergang eller annet sted som det passer å vise fram noe. HUSK! Her er det veldig viktig at dere undersøker hvem som eier stedet og får tillatelse før dere maler på vegger eller offentlige steder. Hvis dere ikke får lov til å gjøre dette noe sted, kan dere heller lage et "veggmaleri" (plakat) som kan brukes i speidergruppa.

Veggmaleriet skal inneholde:

- Visuell framstilling av hvilke endringer speidingen bidrar til i lokalsamfunnet.
- Dere kan framheve et spesielt element som dere legger vekt på. For eksempel å være miljøvennlig.
- WAGGS-logoen
- Navnet på patruljen og speidergruppa

Hvorfor et veggmaleri?

Påvirkning må være noe som er varig og står igjen for ettertiden. Veggmaleriet vil derfor henge i speiderlokalet eller i nærmiljøet og vise hvilke positive endringer speiding har på lokalsamfunnet.

Avslutning (5 min)

Oppsummer hva dere har gjort på møtet og gjennomfør en vanlig avslutningsseremoni.

Møteforslag til førerpatrulje

Åpning (10 min)

Fremgangsmåte:

Gjennomfør vanlig åpningsseremoni. Dere kan i tillegg bruke følgende sitat:

*Snøfnugg er noe av det skjøreste som finnes i naturen
- men se hva de får til når de jobber sammen!*

Ringvirkninger (15 min)

Hvorfor

Forstå hvordan enkle handlinger kan påvirke andre menneskers liv.

Bidrar til følgende programål:

V-8 Utvikle forståelse for fellesskapets verdi, og vis vilje til å bidra i fellesskapet.

K-3 Utvikle din evne til observasjon og iakttagelse.

Forberedelse

Dere trenger en stor flat balje (ikke glass) som skal fylles med vann, pluss fire forskjellige ting som hver har én av følgende egenskaper: liten, stor, lett og tung. Hver speider skal finne seg en stein, og dere trenger også en tusj til å skrive på steinen.

Fremgangsmåte

- Slipp én og én ting ned i baljen. Førerpatruljen ser på og diskuterer hva som skjer med vannet når de forskjellige tingene treffer det. Hver av tingene vil gi ulike virkninger på vannet.
- Send speiderne ut for å finne en stein og ta med tilbake. Når alle har funnet en stein, spør du dem hva de tror den symboliserer. Led dem fram til tanken om at steinen symboliserer hver enkelt av dem, og hvordan de oppfører seg mot andre. Be dem om å skrive navnet sitt på steinen.
- Spør førerpatruljen om hva de tror baljen med vann symboliserer. Hjelp dem med å forstå at den kan stå for speidergruppa, klasserommet, lekeplassen, idrettslaget, familien, lokalsamfunnet eller alle andre steder der de oppholder seg sammen med andre. Diskuter hvordan handlingene våre kan påvirke andre.
- Be en av speiderne om å slippe sin stein forsiktig ned i vannet for å vise hvordan en person kan påvirke en annen. Du kan si: «På samme måte som denne steinen skaper ringvirkninger når den treffer vannet, kan handlingene deres også påvirke. Når dere sier god morgen til noen, kan dette skape ringer, eller bølger, av godhet som sprer seg videre til mange andre denne dagen. Personen du ønsket god morgen, kan smile og si god morgen til en annen, og slik kan det fortsette.» Snakk om hvordan snillhet og omtanke sprer seg.
- Be hver enkelt i førerpatruljen om å slippe steinen sin ned i vannet, mens de kommer med et eksempel på hvordan de viser omtanke. (F.eks. viser at de er gode venner)

Denne aktiviteten viser at det blir skapt små eller store ringer i vannet når vi slipper noe ned i det – på samme måte som vi kan gjøre små eller store gode gjerninger for andre. Slike gjerninger vil også skape ringvirkninger

i andres liv. De kan ha positiv innvirkning ved at personen får en bedre dag, eller påvirke hvordan han eller hun behandler andre.

Som peff eller ass har man en ekstra stor mulighet til å skape ringvirkninger. Speiderne hører på det peffen har å si, selv om det ikke alltid virker sånn. Å gi positiv tilbakemelding til speiderne i patruljen når de får til noe, kan gi dem selvtillit og motivasjon til å strekke seg enda lengre neste gang.

Diskuter i førerpatruljen:

- Er det lett å vite hvor mye man påvirker dem rundt seg?
- Kan det skje at en handling har mye større effekt enn det man trodde den kom til å ha?
- Har noen erfaring med det?

Trekanten (15 min) (Alternativ eller i tillegg)

Hvorfor

Forstå hvordan vi alle blir påvirket av det som skjer rundt oss, bevisst og ubevisst, og hvordan du kan påvirke andre menneskers liv.

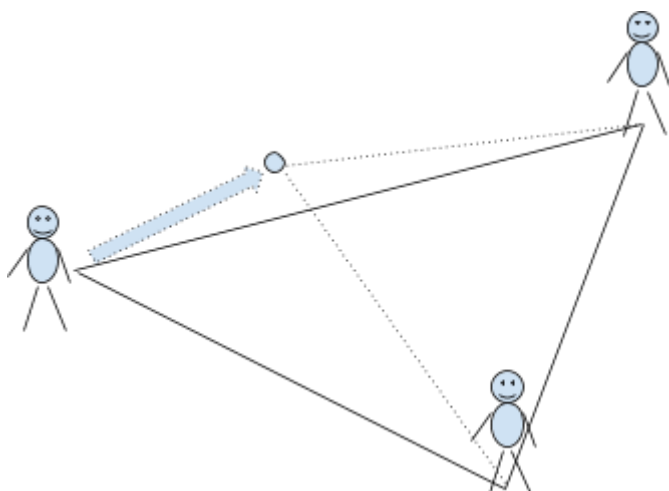
Bidrar til følgende program mål:

V-8 Utvikle forståelse for fellesskapets verdi, og vis vilje til å bidra i fellesskapet.

K-3 Utvikle din evne til observasjon og iakttagelse.

Fremgangsmåte

Alle står i ring midt på gulvet. Leken begynner med at alle skal velge seg to personer i ringen som de kan være hemmelige venner til. Dette skal gjøres uten at noen vet hvem som har valgt hvem. Når de har valgt, får alle beskjed om å begynne å bevege seg slik at de står i en likesidet trekant med de to man har valgt (ev. på lik avstand fra begge, hvis dere ønsker å gjøre leken enklere). Se illustrasjonen. Alle beveger seg samtidig for å komme i riktig posisjon i forhold til sine hemmelige venner. Derfor blir bildet ganske kaotisk med konstant bevegelse. Hvis man er heldig, vil alle til slutt klare å stoppe i en posisjon de er fornøyde med, men det er ikke avgjørende for leken.

Avslutt leken ved å forklare hvordan dette kan overføres til måten vi påvirker hverandre på i det virkelige livet også. Alle kan komme med eksempler på hvordan de blir påvirket av andre, for eksempel hvis en venn

er i dårlig humør, eller hvis peffen har glemt å forberede møtet. Det samme skjer i samfunnet og i verden, bare i større skala. Derfor er det ikke mulig for oss å si at noe ikke angår oss, og fraskrive oss alt ansvaret for det som skjer rundt oss - enten det er andre steder i verden eller i skolegården.

Spør peffene/assene hva de tror dette sitatet betyr: *“Vi har ansvar ikke bare for det vi gjør, men også for det vi lar være å gjøre.”* For å hjelpe dem med dette, kan dere lese diktet Likegyldighet av Martin Niemöller. Det ble trolig formulert i 1946 inspirert av et besøk i konsentrasjonsleiren Dachau hvor Niemöller hadde vært fange 1941-1945.

*Først tok de kommunistene,
men jeg brydde meg ikke
for jeg var ikke kommunist.*

*Så tok de sosialdemokratene,
men jeg brydde meg ikke
for jeg var ikke sosialdemokrat.*

*Deretter tok de fagforeningsfolkene,
men jeg brydde meg ikke
for jeg var ikke fagforeningsmann.*

*Deretter tok de jødene,
men jeg brydde meg ikke
for jeg var ikke jøde.*

Til slutt tok de meg. Men da var det ingen igjen til å bry seg.

Tegn jordkloden (25 min)

Hvorfor

Bevisstgjøring rundt hvilke problemer de kan engasjere seg i, og hvordan de ønsker at verden skal se ut.

Bidrar til følgende programål:

S-2 Utvikle evnen til å tenke kritisk, gjøre deg opp egne meninger og ytre dem i ulike fora.

S-14 Engasjer deg i aktuelle samfunnsproblemer eller kriser, lokalt, nasjonalt eller internasjonalt.

Forberedelser

Dere trenger 2-4 A3 ark og tusjer.

Fremgangsmåte

Vi anbefaler å dele førerpatruljen inn i to mindre grupper. Dere skal tegne en jordklode, og på den alt som dere synes er galt i verden nå. Alle i gruppa skal tegne minst én ting.

I andre del av oppgaven skal dere tegne jorda slik som dere ønsker at den skal være om 25 år, altså hvordan ting skal bli bedre da.

Begge tegningene presenteres i plenum og diskuteres. Diskusjonen kan gi dere noen tanker rundt hva dere ønsker å jobbe med på kommende troppsmøter eller gjennom arbeidet med prosjektmerket *“Vi gjør verden bedre!”*

Verdibarometer (20 min)

Hvorfor

For å gjøre speidere bevisste på egne verdier og holdninger, og finne ut i hvilken grad de er villige til å gjøre en aktiv innsats selv.

Bidrar til følgende program mål:

S-2 Utvikle evnen til å tenke kritisk, gjøre deg opp egne meninger og ytre dem i ulike fora.
L-2 Bli bevisst på, og utfordre, egne verdier og holdninger, og bli kjent med hva andre står for.

Fremgangsmåte

Troppslederen kommer med påstander som alle tar stilling til. De som er enige går til den ene siden, og de som er uenige til motsatt side, ev. står midt imellom hvis noen er usikre. Underveis snakker man om hvorfor alle står der de står.

1. Det som skjer her i byen/bygda/osv. angår meg.
2. Det som skjer i verden angår meg.
3. Det er mye man kan bidra med når man er samfunnsengasjert.
4. Jeg vil gjerne engasjere meg aktivt for å hjelpe miljøet.
5. Jeg vil gjerne engasjere meg aktivt for å hjelpe andre mennesker.
6. Det er vanskelig å finne noe som jeg kan gjøre for å gjøre en forskjell.
7. Det er viktig at speidere går foran med et godt eksempel.
8. Å vise speidernes samfunnsengasjement kan gjøre meg mer stolt av å være speider.

Påvirk ved hjelp av FNs bærekraftsmål (30 min)

Hvorfor

Forstå hvordan bærekraftsmålene er en måte å ta ansvar på.

Bidrar til følgende program mål

S-3 Ta ansvar i speidersammenheng.
S-4 Ta ansvar i samfunnet, lokalt, nasjonalt eller internasjonalt.
S-14 Engasjer deg i aktuelle samfunnsproblemer eller kriser, lokalt, nasjonalt eller internasjonalt.

Forberedelser

Dere trenger smarttelefon, nettbrett eller datamaskin med internettilkobling, roverlagets eller gruppens terminliste, hyssing, klesklyper, utklippte bilder for hvert av de 17 bærekraftsmålene (last dem ned her: <https://www.fn.no/content/download/38769/939181>), post-it-lapper og tusjer.

Fremgangsmåte

Dere trenger smarttelefon, nettbrett eller datamaskin med internettilkobling, troppens terminliste, hyssing, klesklyper, post-it-lapper og tusjer, utklippte bilder for hvert av de 17 bærekraftsmålene (last dem ned her: <https://www.fn.no/content/download/38769/939181>)

Hvis dere ikke vet hva bærekraftsmålene er, finner dere nyttige lenker og ressurser med aktiviteter dere kan gjøre her:

- *The World's Largest Lesson* med aktiviteter om bærekraftsmålene.
<http://worldslargestlesson.globalgoals.org>
- En gratis og verdensomspennende læringsportal om løsninger for bærekraftig utvikling:
www.thegoals.org
- WAGGGS' arbeid med bærekraftsmålene: <http://bit.ly/SDGsWAGGGS>

Tenk på hvordan dere kan jobbe med bærekraftsmålene.

Strek opp hyssingen på tvers av rommet, som en tørkesnor. Den må være lav nok til at alle når opp. Heng de 17 målene på langs hyssingen med klesklyper.

Se gjennom troppens aktiviteter som dere har på terminlista i dette speideråret (både de som har vært og de som kommer), og skriv hver aktivitet på en post-it-lapp. Nå skal dere knytte hver aktivitet til bærekraftsmålet dere mener den bidrar til.

Hvis dere ser at bare noen få aktiviteter kan knyttes til bærekraftsmålene, bør dere foreslå noen nye som dere kunne tenke dere å gjennomføre i løpet av dette året.

Snakk sammen

Hvem andre kan dere involvere i dette – vennene deres, familien, skolen? Hva gjør lokalsamfunnet eller kommunen med dette? Er det noe dere kan gjøre for å skape bevissthet eller oppmerksomhet rundt det?

Avslutning (5 min)

Oppsummer hva dere har gjort på møtet og gjennomfør vanlig avslutningsseremoni.

Møteforslag til roverlag

Åpning (10 min)

Forberedelser

Fagstoff: Bakgrunnsstoff om tenkedagen i Speiderbasen.

<https://speiding.no/speiderprogram/speiderbasen/tenkedagen>

Møteopplegget dekker kravene for å ta det internasjonale Tenkedagsmerket til WAGGGS.

Fremgangsmåte

Gjennomfør en vanlig åpningsseremoni med ord for dagen og introduksjon av møtets tema. Fortell om Tenkedagen og at det er noe som feires over hele verden. Les tenkedagshilsenen:

Vi kan påvirke hverandres hverdag!

Torsdag 22. februar er det tenkedagsfeiring for alle speidere verden over. På tenkedagen skal vi tenke på hverandre, både på speidere og på andre mennesker rundt oss.

Årets tema er «Impact» – altså påvirkning. Hva vil det egentlig si? Hvordan kan vi i speideren bidra positivt til temaet påvirkning?

Vi kan alle påvirke omgivelsene med handlingene våre – vi kan gjøre andres liv bedre, og gjøre samfunnet vi lever i bedre. Alene kan det hver enkelt av oss gjør som oftest bare påvirke dem vi omgås, men som speidere er vi del av noe større. Sammen kan vi derfor gjøre en større forskjell.

Vi har sterkere påvirkningskraft enn vi ofte er klar over selv. Et enkelt smil kan gi et annet menneske en bedre dag. En invitasjon til å bli med på en tur kan gjøre at en som føler seg utenfor får bli med i fellesskapet. En god og enkel handling kan ha stor innvirkning på andres hverdag. Og handlingene våre sier ofte mer enn ord.

Når vi speidere samarbeider på tvers av forbund og land, kan vi bidra til en bedre verden. På verdenstenkedagen kan vi tenke på speidere og medmennesker i andre land, og hjelpe dem som ikke har det like godt som oss selv. Tenkedagsfeiringen er derfor også i mange land en innsamlingsaksjon – ved å samle inn penger kan vi påvirke hverdagen til mennesker i helt andre deler av verden. I år går pengene fra innsamlingen blant annet til prosjektet «Stop the violence», som arbeider for å få slutt på vold mot jenter og kvinner, og ledertrening til unge kvinner og jenter.

Det er WAGGGS, World Association of Girl Guides and Girl Scouts, som står bak det årlige temaet på verdenstenkedagene. WAGGGS har utviklet en aktivitetspakke med mange gode aktiviteter knyttet til temaet påvirkning. Aktivitetspakken kan du laste ned på <https://speiding.no/arrangementer/tenkedagen-2018>.

På årets tenkedag vil vi utfordre dere alle til å utgjøre en forskjell, og til å gjøre noe for andre mennesker. Vi håper dere tar utfordringen!

Ha en fin tenkedag!

Speiderhilsen

Gunvor Meling, Landssjef

May Britt Roald, Speidersjef

Påvirk deg selv (20 min)

Hvorfor

Forstå hva påvirkning betyr, og at du kan bidra med styrke og positive endringer.

Bidrar til følgende program mål:

V-8 Utvikle forståelse for fellesskapets verdi, og vis vilje til å bidra i fellesskapet.

K-11 Bli kjent med, og kunne bruke, forskjellige tegn og symboler.

L-2 Bli bevisst på, og utfordre, egne verdier og holdninger, og bli kjent med hva andre står for.

L-6 Få erfaring med verdiformidling og refleksjon.

Forberedelse

Dere trenger fargeblyanter og ark/notatblokker til alle roverne. Aktiviteten fungerer best som en del av en kort gåtur i nærområdet, men kan også gjennomføres innendørs.

Fremgangsmåte

Steg 1

Be roverne om å ta med arkene eller notatblokkene sine på en gåtur i nærområdet. Underveis skal de tegne alt de tenker på som minner dem om styrke. Det kan være både ting, dyr og planter. For eksempel kan noen tegne en maur; selv om den er liten, kan den bære ting som er mye større enn den selv. Dette kan ta alt fra ti minutter til en time, avhengig av hvor kreative de er.

Steg 2

Når turen er over, ber du roverne finne et nytt ark. Oppgaven er å tegne ett symbol hver. Her kan de la seg inspirere av en av tegningene sine fra turen.

Forklar at hvert symbol er viktig og unikt; de bør tenke på noe som betyr noe for dem personlig.

Symbolet kan stå for:

- noe som gjør at de føler styrke eller kraft
- noe som inspirerer dem til å gjøre en forskjell
- noe de brenner for

Når hver og en har bestemt seg for hvordan symbolet skal se ut, skal de tegne hvert sitt symbol. Etterpå spør du om roverne vil dele symbolet sitt med de andre.

Steg 3

Be alle om å samle symbolene sine, slik at dere kan lage et større bilde av dem. Symbolene kan vises fram enkeltvis, eller de kan sammen danne ett symbol for hele roverlaget.

Forklar at dette sammensatte symbolet representerer forskjellen roverne kan skape i samfunnet hvis de arbeider sammen. Denne styrken kan påvirke mye, og årets tenkedag bidrar til å markere den felles styrken vår.

Diskuter med roverlaget

Hvilken påvirkning kan vi sammen ha på samfunnet?

Slå sammen aktiviteter

Dere kan gjerne kombinere denne aktiviteten med aktivitet 1 fra «To stjerner»-delen i WAGGS sitt aktivitetshfte for tenkedagen.

Medborgerskap skaper påvirkning (20 min)

Hvorfor

Utforske hvilken påvirkningskraft menneskene har på miljøet. Skape oppmerksomhet om hvordan vi påvirker miljøet, men også hvordan vi kan ta ansvar for å gjøre effekten mindre

Bidrar til følgende program mål:

V-8 Utvikle forståelse for fellesskapets verdi, og vis vilje til å bidra i fellesskapet.

S-7 Bli kjent med hvordan mennesket påvirker naturen, og gjør noe for å begrense skadelig påvirkning.

S-8 Bli bevisst behovet for å redusere forbruket, og bidra til dette gjennom blant annet gjenbruk og kildesortering.

Forberedelser

Aktiviteten er en quiz, og dere trenger noe å skrive med og noe å skrive på.

Fremgangsmåte

Test kunnskapene deres om globale miljøutfordringer og gjennomfør Our Chalets quiz. Del roverlaget inn i to eller flere mindre lag, og sammenlign kunnskapen deres om miljøet. Laget som har flest riktige svar, vinner.

1. En dataskjerm som blir stående på over natten bruker ...
 - a. Like mye energi som det å skrive ut 800 A4-sider
 - b. Bare litt energi for å holde den varm til neste dag
 - c. Ikke mye energi i det hele tatt
2. Hva er den enkleste måten å spare vann på når du vasker klær?
 - a. Tørke klærne på et stativ i stedet for i en tørketrommel
 - b. Fylle opp vaskemaskinen så mye som mulig
 - c. Bruke en energieffektiv maskin
 - d. Gjenbruke vannet fra vaskemaskinen
3. Hvilket av disse produktene kreves det mest vann for å produsere?
 - a. En bomulls-T-skjorte
 - b. En hamburger
 - c. En mikrochip
 - d. En kopp kaffe
4. Du kan spare vann på badet ved å ...
 - a. Bruke kortere tid i dusjen
 - b. Stenge kranen mens du pusser tennene
 - c. Spyle ned i do med den lille knappen
 - d. Gjøre alle tingene ovenfor

5. Omtrent hvor mange sider skriver en gjennomsnittlig kontormedarbeider ut per år?
 - a. 10 000 sider
 - b. 7 500 sider
 - c. 5 000 sider
 - d. 2 000 sider

6. Hvor mye mindre strøm bruker du hvis du skruer ned termostaten med 1 °C?
 - a. 1 %
 - b. 7 %
 - c. 10 %
 - d. 50 %

7. Hvor stor prosentdel av energiforbruket til en LED-lyspære brukes til å skape synlig lys?
 - a. 80 % – bare 20 % av varmen går tapt
 - b. 0 % – LED-pærer er ikke veldig effektive
 - c. 40 %
 - d. 100 %

8. Hva kan alle Our Chalets gjester og du selv gjøre hjemme for å spare strøm?
 - a. Slå av lyset når du går ut av et rom.
 - b. Holde vinduer og dører lukket.
 - c. Ta telefonladeren ut av stikkontakten når telefonen er fulladet.
 - d. Alle tre tingene.

Diskuter med gruppa

Bli enige om et av spørsmålene, enten sammen eller hver for dere. Visste dere at det var slik? Hva kan dere gjøre for å bruke denne kunnskapen til å ta ansvar og påvirke samfunnet? Menneskene har stor påvirkning på miljøet. Hva gjør dere som roverlag for å være mer miljøvennlige?

Tilleggsoppgave

Hvis dere vil gjøre mer ut av miljøtemaet, se aktiviteten på side 29 i WAGGGS' aktivitetshefte for tenkedagen.

Del hva dere gjør for å spare strøm, med WAGGGS og Our Chalet i sosiale medier! Bruk emneknaggene #wagggs | #tenkedagen | #speiding | #ThisIsImpact | #WTD2018

Fasit:

1a, 2c, 3b, 4d, 5a, 6b, 7a, 8d.

Påvirk ved hjelp av FNs bærekraftsmål (20 min)

Hvorfor

Forstå hvordan det å jobbe med bærekraftsmålene er en måte å ta ansvar på.

Bidrar til følgende program mål:

S-3 Ta ansvar i speidersammenheng.

S-4 Ta ansvar i samfunnet, lokalt, nasjonalt eller internasjonalt.

S-14 Engasjer deg i aktuelle samfunnsproblemer eller kriser, lokalt, nasjonalt eller internasjonalt.

Forberedelser

Dere trenger smarttelefon, nettbrett eller datamaskin med internettilkobling, roverlagets eller gruppens terminliste, hyssing, klesklyper, utklippede bilder for hvert av de 17 bærekraftsmålene (last dem ned her: <https://www.fn.no/content/download/38769/939181>), post-it-lapper og tusjer.

Fremgangsmåte

Hvis dere ikke vet hva bærekraftsmålene er, finner dere noen nyttige lenker og ressurser med aktiviteter dere kan gjøre her:

- The World's Largest Lesson med aktiviteter om bærekraftsmålene.
<http://worldslargestlesson.globalgoals.org>
- En gratis og verdensomspennende læringsportal om løsninger for bærekraftig utvikling:
www.thegoals.org
- WAGGGS' arbeid med bærekraftsmålene: <http://bit.ly/SDGsWAGGGS>

Tenk på hvordan dere kan jobbe med bærekraftsmålene.

Strek opp hyssingen på tvers av rommet, som en tørkesnor. Den må være lav nok til at alle når opp. Heng de 17 målene på langs hyssingen med klesklyper.

Se gjennom roverlagets eller speidergruppas aktiviteter som dere har på terminlista i dette speideråret (både de som har vært og de som kommer), og skriv hver aktivitet på en post-it-lapp. Nå skal dere knytte hver aktivitet til bærekraftsmålet dere mener den bidrar til.

Hvis dere ser at bare noen få aktiviteter kan knyttes til bærekraftsmålene, bør dere foreslå noen nye som dere kunne tenke dere å gjennomføre i løpet av dette året.

Snakk sammen

Hvem andre kan dere involvere i dette – vennene deres, familien, skolen? Hva gjør lokalsamfunnet eller kommunen med dette? Er det noe dere kan gjøre for å skape bevissthet eller oppmerksomhet rundt det?

Trekløverbladene (20 min++)

Hvorfor

Vise andre hva dere gjør og hvordan det påvirker samfunnet.

Bidrar til følgende program mål:

K-13 Utvikle din fantasi og evne til improvisasjon.

V-1 Utvikle dine samarbeidsevner.

Fremgangsmåte

Dette er den siste aktiviteten dere må gjennomføre for å få tenkedagsmerket 2018.

Lag et bilde i speidergruppa som på en kreativ og synlig måte viser at roverne har en positiv påvirkning på samfunnet.

Del bildet og teksten deres på sosiale medier med emneknaggene:

#waggs | #tenkedagen | #speiding | #ThisIsImpact | #WTD2018

Søk opp emneknaggene og sjekk ut hva andre speidere og speidergrupper har gjort.

Tilleggsoppgave

En ekstra oppgave er å lage et veggmaleri. Dette er en kreativ og synlig måte å vise lokalsamfunnet at speiderne har en positiv påvirkning på samfunnet. Finn et sted i nærområdet og lag et veggmaleri. Dette kan for eksempel være en fotgjengerundergang eller annet sted som det passer å vise fram noe. HUSK! Her er det veldig viktig at dere undersøker hvem som eier stedet og får tillatelse før dere maler på vegger eller offentlige steder. Hvis dere ikke får lov til å gjøre dette noe sted, kan dere heller lage et bilde som kan brukes i speidergruppa.

Veggmaleriet skal inneholde:

- Visuell framstilling av hvilke endringer speidingen bidrar til i lokalsamfunnet.
- Dere kan framheve et spesielt element som dere legger vekt på. For eksempel å være miljøvennlig.
- WAGGS-logoen
- Navnet på roverlaget og speidergruppa

Hvorfor et veggmaleri?

Påvirkning må være noe som er varig og står igjen for ettertiden. Veggmaleriet vil derfor henge i speiderlokalet eller i nærmiljøet og vise hvilke positive endringer speiding har på lokalsamfunnet.

Avslutning (5 min)

Oppsummer hva dere har gjort på møtet og gjennomfør vanlig avslutningsseremoni.

Leker

Kho Kho (20 min)

Hvorfor

Forbedre kommunikasjonen med enheten og den enkeltes strategiske ferdigheter.

Bidrar til å nå følgende program mål:

S-13 Bli kjent med ulike kulturer og samfunnsgrupper, og mennesker som tilhører disse.

V-3 Utfordre deg selv fysisk og psykisk i aktivitet med andre

V-11 Bli kjent med speidingen og speiderbevegelsen i andre land, og vær i kontakt med speidere fra andre land.

K-1 Utvikle dine sanser, motorikk og koordinasjonsevne.

Forberedelser

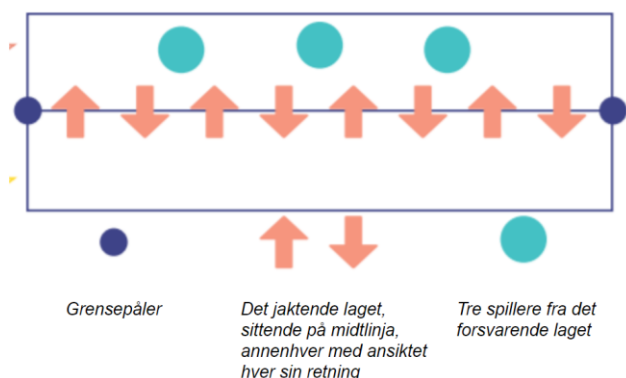
Dere trenger et stort område eller en bane på omtrent 15 × 30 meter. Merk opp det rektangulære området med en linje i midten og to påler (eller andre gjenstander som store steiner eller stoler).

Fremgangsmåte

Sangam er et av WAGGGS sine speidersenter og ligger i India. Et av programtilbudene der går ut på å gjøre en innsats i lokalsamfunnet over en periode på tre til 12 uker. De som deltar i programmet blir kalt *tare*, som betyr stjerne på hindi (det offisielle språket i India). Dermed blir alle som deltar omtalt som stjernene på Sangam speidersenter, fordi de er ute og jobber i lokalsamfunnet og gjør en forskjell for andre.

En av aktivitetene *tarene* liker best, er å spille det tradisjonelle indiske spillet “Kho Kho” med barna i nabolaget. *Kho Kho* spilles med to lag på tolv personer hver, men bare ni spillere fra det ene laget og tre spillere fra det andre laget er på banen samtidig. Hvis enheten deres er mindre, kan dere justere ned antall spillere.

De to lagene kalles det jaktende laget og det forsvarende laget.

Det jaktende laget går inn på banen. Åtte av de ni spillerne sitter på midtlinja, spredt jevnt utover. Spillerne er snudd i begge retninger bort fra midtlinja, som vist over. Den niende spilleren, som er jegeren, står ved siden av pålen.

Tre spillere fra det forsvarende laget kommer inn på banen. Jegeren prøver å fange dem ved å ta dem.

De tre forsvarerne kan krysse midtlinja for å løpe fra jegerne, men det kan ikke jegerne. Jegeren kan bare løpe i én retning. Når en jeger har begynt å løpe, kan han eller hun ikke snu seg. For at jegeren skal kunne skifte retning, må han eller hun løpe til pålen og ta en runde rundt den. Jegeren kan bytte plass med en lagkamerat ved å være borti ham eller henne og rope «Kho!». Den nye jegeren følger forsvarerne på den banehalvdelen de vendte ansiktet mot. Når alle tre forsvarerne er tatt til fange av jegerne, kommer det tre nye forsvarere inn på banen.

Leken er over når alle ni forsvarerne er fanget. Da bytter dere roller. Dere må ta tiden på hver runde, for det laget som fanger alle de ni forsvarerne raskest, vinner.

Spør vinnerlaget først: Hva fungerte godt på laget? Svaret er vanligvis lagarbeidet og kommunikasjonen. Spør gruppa om hvordan kommunikasjon kan skape påvirkning. Forklar at når vi arbeider sammen som gruppe og kommuniserer godt, er formålet og alle roller avklart, slik at vi får et positivt resultat.

Se denne videoen for en nærmere forklaring av spillereglene: <http://bit.ly/KhoKhoGameWTD>

Del bilder av gruppa som spiller *Kho Kho*, med WAGGGS og Sangam speidersenter i sosiale medier.

Kusafiri (20 min)

Hvorfor

Lære et nytt språk og å sette pris på mangfold.

Bidrar til følgende program mål:

S-13 Bli kjent med ulike kulturer og samfunnsgrupper, og mennesker som tilhører disse.

K-2 Utvikle hukommelsen din.

K-1 Utvikle dine sanser, motorikk og koordinasjonsevne

Forberedelser

Lag en plakat (bruk et stort ark) til hver gruppe, og skriv ned følgende ord fra swahili:

Tuungane (la oss stå sammen)

Tucheze (la oss danse)

Tufurahi (la oss være glade)

Tusherehekehe (la oss feire)

Fremgangsmåte

Kusafiri er WAGGGS' speidersenter i Afrika. Kusafiri har ikke et fast sted, men flyttes mellom forskjellige land i Afrika. Det blir dermed et slags "reisende speidersenter". Ordet *kusafiri* kommer fra språket swahili, og betyr «å reise». Nå skal vi ha det gøy med swahili!

Steg 1

Be gruppa om å spre seg og velge én frivillig som skal være «Kusafiri» og lese opp de swahiliske ordene.

Viktig for lederne: Det er ikke viktig å kjenne den nøyaktige uttalen av ordene! Denne aktiviteten handler om å sette pris på mangfold!

Bli enige om en bevegelse som passer for hvert ord. Når gruppa er klar, begynner Kusafiri å rope ut hvert ord, ett og ett. For hvert ord som Kusafiri roper opp, skal resten av gruppa gjøre den riktige bevegelsen. Hver gang noen gjør en feil, må de gå ut av gruppa. Den siste som står igjen, og dermed har klart å følge alle Kusafiris kommandoer, vinner!

For yngre speidere: Dere kan begynne med to eller tre ord først, og deretter legge til resten.

Steg 2

Har dere medlemmer i gruppa som har et annet morsmål enn de andre? Spør om de vil lære dere ordene fra swahili på deres språk. Legg til disse ordene blant Kusafiris kommandoer, og si at gruppa må huske hvilke bevegelser som tilhører hvilket ord.

Diskuter med gruppa:

- Hvor enkelt eller vanskelig var det å lære ordene?
- Hvor enkelt var det å huske bevegelsene?

Forklar at forskjellige språk når det samme formålet (kommunikasjon) på ulike måter. Denne aktiviteten viser dette gjennom at det å rope «tuungane» på forskjellige språk, gir det samme resultatet.

Spør gruppa om de synes det var gøy å lære de nye ordene. Vet noen hva *mangfold* betyr?

Del bilder fra Kusafiri-leken med WAGGGS og Kusafiri i sosiale medier.

@waggs_world | @kusafiriwc

#waggs | #tenkedagen | #speiding | #ThisIsImpact | #WTD2018

Mer informasjon om det reisende speidersenteret her: www.waggs.org/kusafiri

Fang karbondioksidet! (15 min)

Hvorfor

Forstå hvorfor trær er så viktige for en bærekraftig utvikling.

Bidrar til følgende program mål:

S-7 Bli kjent med hvordan mennesket påvirker naturen, og gjør noe for å begrense skadelig påvirkning.

K-1 Utvikle dine sanser, motorikk og koordinasjonsevne.

Forberedelse

Fagstoff: Les mer om WWF Verdens naturfond på <http://www.wwf.no>

Dere trenger et tau eller et kritt. Lag en sirkel med tauet eller krittet. Den må være stor nok til at speiderne kan bevege seg rundt i den. Be alle om å sette seg inni den.

Fremgangsmåte

Spør speiderne:

- Hva bruker de fleste biler for å skape kraften de trenger for å komme seg fra A til B? (Bensin/diesel)
- Hva er det som slippes ut når disse bilene kjører? (Karbondioksid)

Forklar:

Bensin og diesel lages av karbonet som er fanget i olje. Mennesker over hele verden bruker fossile

brennstoffer ikke bare i biler og fly, men også til oppvarming hjemme, i fabrikker, på skoler og til å lage f.eks. plast. Karbonet i oljen blir til karbondioksid, CO_2 . Det slipper ut i atmosfæren, som er luftlaget rundt Jorda. Trærne absorberer karbondioksid, men de klarer ikke å gjøre jobben raskt nok når vi hugger ned eller brenner store skogområder. Dermed blir det mer karbondioksid i atmosfæren. Det fanger opp varmen fra sola og bidrar til å endre klimaet på Jorda.

Fortell speiderne at sirkelen symboliserer atmosfæren, og at de er CO_2 -molekyler. Velg én av speiderne som skal være et tre og prøve å fange CO_2 -molekylene mens de beveger seg rundt i atmosfæren. Når et molekyl er fanget, blir det en del av skogen og skal prøve å fange andre CO_2 -molekyler. Fortsett leken til de fleste – men ikke alle – molekylene er fanget (trærne kan ikke fange opp alt karbondioksidet fra atmosfæren).

Spør speiderne:

- Synes speiderne det er enklere å fange CO_2 -molekylene når det er flere trær?
- Hvilken virkning tror de avskoging har på mengden karbondioksid i atmosfæren?

Diskuter hvilke positive handlinger og endringer de mener de kan gjøre for å redusere mengden karbondioksid som slippes ut i atmosfæren. Tenk på:

- Hvordan reiser dere? (Kollektivt, bil, fly, tog o.l.)
- Lar dere vannet stå å renne når dere pusser tennene, eller såper dere inn i dusjen?
- Ønsker dere alltid dere noe nytt, selv om det gamle virker? (Mobil, klær, pc, sko m.m.)
- Tar dere ofte ny plastpose i stedet for å ha med ryggsekk eller handlenett i butikken?

Seremonier

Det er vanlig at møter, turer og andre arrangementer i speideren starter og slutter på en spesiell måte – åpningsseremoni og avslutningsseremoni. Dere har kanskje en som dere bruker til å åpne speidermøtene med. Hvis ikke, får dere her noen tips til hvordan dere kan lage en. En seremoni skal skape en hyggelig og rolig stemning, gi speiderne trygghet ved at de møter noe kjent og gi en følelse av fellesskap og tilhørighet i enheten eller patruljen.

- Bruk gjerne levende lys – dere kan for eksempel lage speiderlilje eller et annet symbol
- Ha faste plasser – da vet alle å finne sin plass
- Bruk sitat eller replikker fra deltakerne, eller ha et fast ord for dagen som dere leser opp

Les og lær mer om seremonier i «[Lederveiledning: Speidermetoden](#)».

Her er noen gode ord som kan brukes i en åpningsseremoni, for å reflektere over hvordan speidere tar ansvar.

Ansvar handler om

å finne svar på det viktige spørsmålet:

Hva er mitt og hva er ditt?

Ansvar handler om

å vite forskjellen på å dele en annens sorger og gleder

og å ete en annens sorger og gleder.

Ansvar handler om

å elske uten å kvele med din kjærlighet

å lytte uten å slukes

å bære andres byrder uten å brenne deg ut.

- Ragnhild N. Grødal

Vi skal gjøre så mangt i det kommende år,

men hva har vi gjort i dag?

Vi vil gi bort en gave som riktig forslår,

men hva har vi gitt bort i dag?

Vi skal plante et håp der bekymringer gror –

så den gråtende ler og den tvilende tror –

vi skal finne et mildt og et muntert ord –

men hva har vi gjort i dag?

- 1. vers av Sven Rehlings «Hva har vi gjort i dag?»

*Folk flest utnytter sine ressurser
best når de blir møtt med tillit,
får utfordrende oppgaver og frihet
til å planlegge dem slik de selv mener er best,
i lys av det ansvar for resultatet de har påtatt seg.*

- Peter Drucker

*Snøfnugg er noe av det skjøreste som finnes i naturen
- men se hva de får til når de jobber sammen!*

- Vesta M. Kelly

*Vi bruker tiden på de rareste ting
- og sløser krefter bort på ingenting.
Dagen flyr, hva har vi egentlig gjort
tenk nå nøye etter - nei, det er ikke stort.*

*Det finns en lösning på et hvert problem
og flere sammen oppnår mye mer enn én
- det vi behøver er litt aktivitet
ikke bare prat - at noe skjer.*

- Utdrag fra landsleirsangen til landsleiren på Åsnes i 1981

Prosjektforslag

Speideraksjonen

Hvorfor

Målet med prosjektet er at patruljen eller enheten arrangerer en innsamlingsaksjon til inntekt for Speideraksjonen.

Bidrar til følgende program mål:

L-1 Utvikle forståelse for speidingens verdigrunnlag og viktige særtrekk ved egen organisasjon.

S-14 Engasjer deg i aktuelle samfunnsproblemer eller kriser, lokalt, nasjonalt eller internasjonalt.

Fremgangsmåte

Hvordan få det til?

Tenk over hvor stort arrangement dere vil gjennomføre, og hvordan dere planlegger dette med resten av speidergruppa.

Det er viktig å bli kjent med og sette seg inn i hvem dere samler inn penger for, og hva pengene går til. Informasjon om Speideraksjonen finner dere på <https://www.speideraksjonen.no> og i årets første nummer av Speideren. Se også årets film om speideraksjonen (ca. 6 minutter)!

Planlegging og forberedelser

Se alternativene under for ulike forslag til hva dere kan gjøre, og hva dere må tenke på. I Speiderbasen og på side 5–13 i [aktivitetsheftet](#) for Patruljen i samfunnet finner dere mange gode tips og hjelpemidler til hvordan dere planlegger og gjennomfører et prosjekt.

Gi utfordringer til alle

Husk at alle som deltar skal ha noe å gjøre. Fordel derfor ansvar og oppgaver mellom dere, og pass på at alle får utfordret seg. Dere kan for eksempel fordele følgende roller i prosjektet: prosjektleder, utstyrsansvarlig, økonomiansvarlig (ansvar for å telle innsamlede penger og trekke fra eventuelle utgifter), innkjøpsansvarlig, plassansvarlig (ansvar for å avtale/sjekke ut stedet/ruten dere skal bruke), informasjonsansvarlig som tar kontakt med aviser, legger ut på sosiale medier, lager/skaffer og henger opp plakater eller bannere, og så videre.

Alternativ 1: Innsamlingsaksjon med bøsser

Her er noen tips til hvordan en innsamlingsaksjon kan gjennomføres:

- **Sørg for at hele patruljen vet hva Speideraksjonen er, og hva pengene går til.**
 - Bruk tid til å lære om Speideraksjonen. Når alle vet hvorfor dere samler inn penger, motiverer det til å bidra.
- **Undersøk om det er andre innsamlingsaksjoner som foregår på samme tid.**
 - Tilpass tidspunktet slik at dere slipper å konkurrere med andre.
 - Hvis det er andre speidergrupper i nærheten, kan det være lurt å sjekke med dem, slik at dere ikke går og samler inn i samme område.

- **Kontakt lokalavis i god tid.**
 - Skriv en kort artikkel om Speideraksjonen, og send den til lokalavisa. Legg eventuelt inn i aktivitetskalenderen til lokalavisa eller kommunen.
 - Husk å få med et sjarmerende bilde av speidere med bøsser (med tillatelse fra foreldre til å bruke dette bildet i avisa/på nett).
 - Bruk også sosiale medier, egen og andre nettsider eller lokalradio til å skape blest om innsamlingen.
- **Gode ruter er viktig, slik at hele området dekkes.**
 - Sett dere ned og se på kart over området dere skal dekke. Finn ruter som er enkle å komme til og som dekker mange (det kan for eksempel være vanskelig å komme inn i boligblokker).
 - I tillegg til å gå fra dør til dør, kan dere også avtale å stå på nærmeste dagligvarebutikk eller et kjøpesenter i nærheten. Velg et tidspunkt når mange går i butikken. Husk å spørre om tillatelse i god tid i forveien.
- **Bestill utstyr og materiell.**
 - Dere må bestille materiell fra forbundskontoret ved å sende en e-post til nsf@speiding.no eller ringe 22 99 22 30. Avtal med gruppeleder hvor mye dere skal bestille, og hvor det skal sendes til.
- **Transport (hvis det er lange avstander)**
 - Sjekk mulighetene for å reise med kollektivtransport, eller om dere kan bruke sykkelen for å komme dere rundt.
 - Avtal i god tid dersom dere trenger hjelp av foreldre til å bli kjørt. Hvis dere får det til, kjør flere sammen – det er mer miljøvennlig!

Alternativ 2: Lag en aktivitet med inntjening

En alternativ måte å samle inn penger på, er å arrangere en aktivitet med inntjening. Dette kan være en enkel aktivitet, som vaffelsalg på lokalbutikken, eller dere kan se på noe større. For eksempel en åpen dag med mange forskjellige aktiviteter og servering. Dette krever naturligvis innsats fra hele troppen eller speidergruppa.

Her er noen forslag til hva dere kan gjøre:

- Ha en stand på lokalbutikken der dere selger noe. (Dette må avtales med butikken i god tid i forveien.)
- Sett opp en minileir inne på eller utenfor et kjøpesenter:
 - Flytt skogen til byen, og vis frem speiding gjennom aktiviteter.
 - Ha innsamlingsbøssene klare, slik at folk kan gi penger.
- Åpen speiderdag med forskjellige aktiviteter:
 - For eksempel tivoli, speidermarked eller lignende.
 - Turmarsj/postløype til speiderhytta der det er aktiviteter, servering og innsamling.

Fordelen ved å kombinere en aktivitet med innsamling til Speideraksjonen, er at dere får vist frem mye mer av speidingen.

Les om hva som er lurt å tenke på når dere planlegger et arrangement, på side 9 i aktivitetsheftet "Vi gjør verden bedre!".

Alternativ 3: Gjøre dugnadsarbeid

En annen mulighet, er å gjøre en dugnadsinnsats for pengene. Det er mange som trenger hjelp med noe, smått eller stort. Våren er tid for rydding, rengjøring og oppussing, så hør med familien, bekjente eller speiderledere om de vet om noen som trenger hjelp. Dere kan også undersøke med kommunen eller bedrifter om det er noe dere kan bidra med.

Gjør det!

Ha forberedelsene i bakhodet, men husk at det er lov å justere planene underveis. En del av gjennomføringen er faktisk å vurdere om det dere har planlagt kan gjennomføres slik dere hadde tenkt, eller om noe har endret seg slik at dere må tilpasses underveis.

Slik gikk det!

Les mer om evaluering av prosjektet på side 11 i aktivitetsheftet.

Husk også å telle opp hvor mye dere har samlet inn i bøssene, og overføre pengene til Norges speiderforbund. Vipps: **89543** eller kontonummer: **8101 0758 424**

Hurra!

Ikke glem å feire prosjektet!

Tematur «Rollene i samfunnet»

Hvorfor

Tematur for å bli kjent med hvordan samfunnet er organisert, og få en forståelse av hvordan ulike roller i samfunnet påvirker hverandre.

Bidrar til følgende program mål:

S-11 Bli kjent med organiseringen av ulike samfunn og samfunnsstrukturer, og reflekter over hvordan samfunnet forandrer seg.

V-2 Få øvelse i å stole på hverandre og vise hverandre tillit.

V-8 Utvikle forståelse for fellesskapets verdi, og vis vilje til å bidra i fellesskapet.

Fremgangsmåte

Dette er et rollespill som skal gjennomføres på en vanlig dagstur eller overnattingstur. Rollespillet handler om de ulike rollene i samfunnet, og hvordan det kan gjenspeiles i noe så enkelt som matlagingen på turen. Dere bestemmer selv om det er under ett eller flere måltider.

Speiderne får tildelt roller som de skal følge både under forberedelsene og gjennomføring av turen, noe som betyr at rollespillet starter før turens start, og ikke slutter før matlagingen på turen er ferdig. Tematuren avsluttes med en evaluering og refleksjon.

Rollespillet skal illustrere hvordan samfunnet er bygd opp. For at et samfunn skal fungere, har innbyggerne forskjellige roller, på samme måte som det speiderne fikk her. Noen er gode til én ting, mens andre er gode til noe annet.

Speiderne får forskjellige roller som de skal holde seg til i gjennomføringen av denne aktiviteten.

De ulike rollene er:

- **Koordinator**

Koordinatoren har overordnet ansvar for hele gjennomføringen, og skal ha oversikt over alt. Dersom noen av speiderne som har andre roller har spørsmål, kan de henvende seg til koordinatoren.

- **Planleggere**

Planleggerne har ansvar for å bestemme rammene for måltidet. Dette innebærer:

- Bestemme hva dere skal spise til middag på turen.
- Lage en handleliste.
- Lage oppskrift eller fremgangsmåte til matlagingen.
- Lage en liste over hvilket fellesutstyr dere trenger.

- **Innkjøpere**

Innkjøperne har ansvar for å skaffe råvarene. Dette innebærer:

- Sørge for at råvarene blir kjøpt inn.
- Har ansvar for råvarene frem til møtestedet der turen starter.

- **Transportører**

Transportørene har ansvar for at råvarene blir fraktet fra turens startpunkt og til der maten skal lages. Dette innebærer:

- Ha oversikt over hva dere har og hvem som frakter hva.
- God oppbevaring av maten, slik at ikke noe blir ødelagt underveis.
- **Kokker**
Kokkene har ansvar for å lage maten, og sørge for at alle får mat. Dette innebærer:
 - Finne ut hvilke råvarer dere har, og hvordan disse skal tilberedes.
 - Sørge for at ingen blir syke på grunn av feil oppbevaring eller dårlig hygiene/tilberedning.
- **Oppvaskere**
Oppvaskerne har ansvar for å rydde opp etter middagen, og vaske opp fellesutstyr.
- **Utstyrsansvarlige**
Har ansvar for å ta med fellesutstyr som trengs til måltidet

Dere fordeler antall personer per rolle basert på hvor stor enheten er.

Evaluerings av turen

Når aktiviteten skal evalueres, lar dere speiderne som hadde de ulike rollene få fortelle om sine opplevelser og hvordan de har jobbet. Hvordan synes de det gikk? Hva opplevde de? Var det enkelt eller utfordrende?

Diskuter med enheten:

- Hvordan var det å samarbeide med de andre rollene?
- Tok alle ansvar for å gjøre den jobben de hadde fått tildelt?
- Er alle rollene like viktige? Er det greit å holde seg til sin rolle, og tenke “dette er ikke mitt ansvar” om en annen rolle?
- Var alle ansvarsoppgaver dekket? Dukket det opp andre behov som ikke var dekket av en rolle?
- Hva hvis en hadde blitt syk eller var forhindret fra å delta? Eller ikke kunne gjøre oppgaven sin – hva skjer da?
- Har noen deltatt på turen uten at de har fått tildelt en rolle? (F. eks: lederne?) Var det noen grunn til at noen ikke hadde fått en rolle?
- Fungerer samfunnet på denne måten? Hva er det man tar ansvar for der?
- Tenkte dere på hvem som er gode på hva, før dere fordelte rollene?